

Kontrola veřejných zakázek II – praktické příklady

Obsah

- Právní předpisy, zdroje informací
- Dotované veřejné zakázky
- Kontroly dotovaných veřejných zakázek
- Soudní přezkum

Právní předpisy, zdroje informací

- DŘ: zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- KŘ: zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
- RP: zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- RPÚR: zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- SŘ: zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- SŘS: zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- ZFK: zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

Právní předpisy, zdroje informací

- Přehled národních OP pro programové období 2014 – 2020:
 - <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>
- Metodika řízení OP (vč. Metodického pokyn č. 12 pro oblast zadávání zakázek):
 - <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Metodika-rizeni-programu>
- Slovníček pojmů užívaných v prostředí fondů EU:
 - <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Metodika-rizeni-programu/Pr-2-Slovnicek-pojmu>
- Stránky Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže:
 - <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

Právní předpisy, zdroje informací

- AO: Auditní orgán Ministerstva financí
- FÚ: Orgán finanční správy
- MP: Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020
- NOK: Národní orgán pro koordinaci - Ministerstvo pro místní rozvoj
- OP: Operační program
- PVD: Pravidla pro výběr dodavatelů
- ŘO: Řídící orgán

Dotované veřejné zakázky

- Dotace / podpora:
 - Veřejné prostředky poskytnuté na stanovený účel a za podmínek uvedených v rozhodnutí / smlouvě o poskytnutí dotace
- Poskytovatel podpory:
 - Ústřední orgán státní správy nebo jiný subjekt určený zákonem, který může na základě zákona poskytnout dotaci nebo návratnou finanční pomoc z veřejných zdrojů
- Žadatel:
 - Subjekt, který podal žádost o podporu. Žadatel přestává být žadatelem v okamžiku, kdy se stane příjemcem, nebo když je jeho žádost o podporu vyloučena ze schvalování
- Příjemce:
 - Veřejný či soukromý subjekt zodpovědný za realizaci projektu spolufinancovaného z ESI fondů, který na základě rozhodnutí / smlouvy o poskytnutí dotace předkládá ŘO žádost o platbu

Dotované veřejné zakázky

- Rozhodnutí/Smlouva o poskytnutí dotace stanoví povinnost provést výběrové řízení na dodavatele
- Dodávky, služby a stavební práce v rámci projektů jsou spolufinancovány z veřejných zdrojů
- Účelem VŘ je hospodárné využití veřejných prostředků
- Provedení VŘ je podmínkou způsobilosti výdajů
- Porušení pravidel pro výběr dodavatelů může vést ke krácení či úplnému odebrání dotace

Dotované veřejné zakázky

- Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014 - 2020
- Metodický dokument pro zadávání VZ v rámci všech OP
- Závazný pro všechny ŘO (nikoliv pro příjemce)
- Snaha o harmonizaci, zjednodušení, zohlednění zkušeností z předchozího programového období
- Větší flexibilita (více možností zahájení VŘ, možnost vyjednávání, možnost hodnocení před posouzením)
- Nové pojmy (zakázka vyšší hodnoty, střet zájmů)
- Příležitost – větší flexibilita, svoboda pro zadavatele
- Ohrožení – větší odpovědnost zadavatele, nové instituty, nejasný výklad, riziko ze strany kontrolních orgánů

Dotované veřejné zakázky

- Definiuje základní povinnosti zadavatelů nepodléhajících režimu ZZVZ
- ŘO jednotlivých OP jsou povinny tyto povinnosti zpracovat do svých PVD
- PVD nesmí být mírnější než MP
- Rozdělen na 3 části + přílohy:
 - Obecná ustanovení
 - Zadávání zakázek ve výběrovém řízení
 - Kontrola zadání zakázky v zadávacím a výběrovém řízení
 - Přílohy

Dotované veřejné zakázky

- ŘO zvolily různý přístup k implementaci MP
- MP stanoví, že pravidla OP nesmí být méně přísná, nezakazuje však přísnější přístup ŘO
- Příklady zpřísnění PVD oproti MP:
- OP PIK: výběrové řízení nelze zahájit uzavřenou výzvou ani u zakázek malého rozsahu, není uvedena možnost vyjednávání o nabídkách, nelze omezovat počet dodavatelů atd.
- Proč ŘO volí přísnější přístup?
- Zajistí přísnější pravidla účelnější vynaložení dotačních prostředků?
- Každý OP má částečně odchylná PVD

Dotované veřejné zakázky

- Kdo zadává dle ZZVZ, kdo dle MP?
- Dle ZZVZ zadávají subjekty v zákoně výslovně uvedené:
 - Veřejní zadavatelé
 - „Sektoroví“ zadavatelé
 - „Dotovaní“ zadavatelé
- Může příjemce dobrovolně zvolit postup dle ZZVZ?
- Poskytovatel dotace nemůže po příjemcích požadovat postup v rozporu se zákonem

Dotované veřejné zakázky

- Dřívější PVD OPPI:
 - *Má-li žadatel povinnost postupovat dle PVD, nelze dobrovolně zvolit postup dle Zákona místo PVD*
- Pravidla OPPI verze z roku 2008:
 - *Bez dodržení těchto pravidel nemohou být výdaje spojené se zakázkou považovány za způsobilé*
 - *Dobrovolný postup podle zákona nenahrazuje splnění povinností dle PVD*
- Pravidla OP VVV:
 - *Zadavatelé mohou při zadávání zakázek malé hodnoty nebo zakázek vyšší hodnoty zvolit přísnější postupy, než jaké jsou upravené v oddílech 12.2 a 12.3, včetně zadání takových zakázek v zadávacím řízení podle ZVZ/ZZVZ*

Dotované veřejné zakázky

- Zakázky dle předpokládané hodnoty:
 - Zakázky malého rozsahu:
 - ≤ 2 mil. Kč dodávky a služby
 - ≤ 6 mil. Kč stavební práce
 - Zakázky vyšší hodnoty:
 - > 2 mil. Kč dodávky a služby
 - > 6 mil. Kč stavební práce
- Možnost přímého nákupu mimo postupy MP:
 - ZMH < 400 000 Kč pro zadavatele dle ZVZ
 - ZMH < 500 000 Kč jiní zadavatelé než dle ZVZ

Dotované veřejné zakázky

- Způsoby zahájení výběrového řízení:
 - Otevřená výzva
 - Uzavřená výzva (pouze zakázky malého rozsahu)
 - Elektronické tržiště
- Zpřísnění oproti MP u některých OP:
 - OP PIK: VŘ pro zakázku malého rozsahu nelze zahájit uzavřenou výzvou
 - OPŽP: V rámci uzavřené výzvy musí veřejný zadavatel tuto výzvu uveřejnit na profilu (?)
 - PRV: V uzavřené výzvě vyzývá zadavatel písemnou výzvou nejméně 3 zájemce k podání nabídky. ...Zadavatel vybírá dodavatele z minimálně tří obdržených nabídek...

Dotované veřejné zakázky

- Stanovení finančních oprav
- Rozhodnutí Evropské komise C(2013) 9527 (tzv. COCOF)
- Zohlednit závažnost porušení pravidel a zásadu proporcionality
- Porušení pouze formální povahy bez finančního dopadu bez finanční opravy
- Nejzávažnější porušení (100 % hodnoty zakázky):
 - Zakázka zadána bez uveřejnění či odeslání oznámení
 - Umělé rozdělení předmětu zakázky pod limity stanovené MP
 - Při zadání zakázky nastal střet zájmů

Postupy kontrolních orgánů

- Kdo může kontrolovat zadání VZ v rámci projektu
 - ŘO
 - AO MF
 - NKÚ
 - ÚOHS
 - FÚ
 - EÚD
 - OLAF
- Výsledky kontrol se mohou podstatně lišit

Postupy kontrolních orgánů

- Co tvoří předmět jedné VZ?
- Stěžejní otázka, na kterou nenalezneme odpověď v ZVZ ani v novém ZZVZ
- Věcná, místní a časová souvislost plnění, popř. funkční souvislost
- Kontrolní orgány mají na předmět VZ často podstatně odlišný pohled, než příjemce

Postupy kontrolních orgánů

- Projekt OPVK:
 - V rámci projektu pořízena různá plnění za méně než 200 tis. Kč
 - Email ŘO: „Žádost o platbu a celková výše dotace je Vám krácena o nezpůsobilé výdaje: baterie do NTB, specializovaný SW a datové úložiště. Porušení Příručky, kap. Dělení zakázek. Jde o související plnění např. s PC, NTB, a proto měla být plnění sečtena za celou MU a vyhlášeno VŘ v součtovém režimu.“
 - Příjemce podal proti zjištěním ŘO námitky
 - ŘO musí zohlednit organizační strukturu příjemce a přihlédnout k účelu
 - Zadavatel není povinen sčítat nesouvisející či nepředvídatelná plnění
 - Baterie do NTB byla pořízena zcela neplánovaně – porucha
 - SW chráněn výhradními právy – dodáván jediným dodavatelem
 - Nelze „sčítat“ s datovým úložištěm a baterií do NTB
 - Nejedná se o jednu VZ tvořenou souvisejícími plněními
 - Námitkám v plném rozsahu vyhověno

Postupy kontrolních orgánů

- Nákup přístrojů pro 2 projekty OP VaVpl – VŠB Ostrava
- ÚOHS-S0351/2014 ze dne 26. 8. 2015
- Přístroje pořízeny jako 26 VZMR
- Zadavatel neoprávněně rozdělil předmět VZ
- ÚOHS na základě podnětu ŘO posuzoval věcné, funkční a technologické souvislosti jednotlivých přístrojů
- Otázky ÚOHS:
 - K čemu slouží jednotlivé přístroje z hlediska jejich funkce?
 - Jak a podle čeho byly přístroje rozděleny do 26 VZMR?
 - Pro která pracoviště/laboratoře byly přístroje pořizovány?
 - Čím se zabývají jednotlivá pracoviště?
 - Co bylo či mělo být výsledkem bádání na přístrojích?

Postupy kontrolních orgánů

- Zadavatel argumentoval, že jednotlivé přístroje spolu nesouvisely
- Dle zadavatele se jednalo o specifické přístroje nesouvisející funkčně ani technologicky
- Dle ÚOHS lze 16 pořízených přístrojů zařadit do 6 funkčně souvisejících skupin
- Zbývajících 10 VZMR funkčně samostatné VZ
- Hodnota VZ v rámci skupin 1 až 4 přesáhla zákonný limit – zadavatel měl použít zadávací řízení dle ZVZ
- U ostatních VZ jejich zadáním jako VZMR nedošlo k porušení ZVZ

Postupy kontrolních orgánů

- Rozhodnutí NSS 7 As 211/2015-34 ze dne 17. 9. 2015 (stavební práce):
 - ZVZ nezakazuje rozdělení VZ na části (§ 98 ZVZ)
 - Není přípustné tímto způsobem uměle rozdělit jedinou VZ na více a snížit tak hodnotu zakázky (zakázek) pod zákonný finanční limit
 - Části VZ nelze prezentovat jako samostatné VZ a vyhnout se postupům dle ZVZ
 - Více plnění může tvořit jedinou VZ - NSS č. j. 2 Afs 71/2011 – 93
 - Zadáním jedné VZ je nutno rozumět i souhrn jednotlivých zadání určitých relativně samostatných plnění, **souvisejí-li spolu tato plnění úzce zejména z hledisek místních, urbanistických, funkčních, časových nebo technologických**
 - Rozsudek SDEU C-16/98, Komise proti Francii: **Existence stavby musí být posouzena z hlediska ekonomické a technické funkce výsledku stavebních prací**
 - Výslednou stavbu vč. výtahu je nutno považovat za jediný funkční celek. Obě VZ (respektive části jediné VZ) spolu proto úzce věcně, ekonomicky a funkčně souvisí

Postupy kontrolních orgánů

- Porušení zákazu diskriminace „Sídlo v ČR“
- S0381/2015 ze dne 19. 8. 2015:
 - Zadavatel se dopustil správního deliktu dle ZVZ
 - Postup v rozporu se zásadou zákazu diskriminace dle § 6 ZVZ
 - V příloze č. 1 „Technická specifikace“ návrhu smlouvy stanovil požadavek: „servisní středisko uchazeče musí mít sídlo v ČR, odezva servisu nejpozději do 24 hodin od nahlášení závady“
 - Omezení účasti dodavatelů se sídlem nebo místem podnikání v členském státě EU a ostatních státech, které mají s ČR či EU uzavřenu mezinárodní smlouvu
 - Pokuta od ÚOHS 20 000 Kč
 - Řízení zahájeno na podnět ŘO
 - ŘO OP VaVpl krátil dotaci ve výši 10 % hodnoty VZ (211 399 Kč)

Postupy kontrolních orgánů

- Domnělé porušení zákazu diskriminace – „Požadavky na referenční zakázky u generálního projektanta“
- S0160/2011 ze dne 31. 8. 2015:
 - Dle ÚOHS se zadavatel dopustil správního deliktu
 - Porušení zákazu diskriminace dle § 6 ZVZ a nedodržení postupu dle § 56 odst. 7 písm. c) ZVZ
 - Technické kvalifikační předpoklady splní dodavatel, který předloží seznam významných služeb doložený osvědčeními
 - V posledních 3 letech dokončil poskytování služeb zahrnujících zpracování PD o rozsahu nejméně PD pro ÚŘ, PD pro SŘ, obstarání rozhodnutí o umístění stavby a obstarání stavebních povolení na nejméně 3 stavbách, z nichž **alespoň 2 byly nadlimitními VZ**
 - Zadavatel nevymezil minimální úroveň kvalifikace odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu VZ

Postupy kontrolních orgánů

- Rozhodnutí ÚOHS ze dne 31. 8. 2015 předcházelo:
 - Příprava ZD a její povinná ex-ante kontrola ŘO OP VaVpl
 - ŘO uplatnil pouze formální připomínky
 - Oznámení předběžných informací 12. 3. 2009
 - Lhůta pro podání nabídek do 7. 7. 2009
 - Datum uzavření smlouvy 29. 7. 2009
 - Podnět ŘO příjemci a stanovisko příjemce 8/2009
 - Žádost o dokumentaci k VZ od ÚOHS ze dne 3. 9. 2010
 - Odpověď příjemce ze dne 10. 9. 2010
 - Usnesení o zahájení správního řízení dne 16. 5. 2011
 - Prvostupňové rozhodnutí ÚOHS ze dne 3. 2. 2012
 - Rozklad ze dne 21. 2. 2012
 - Druhostupňové rozhodnutí R33/2012 ze dne 22. 5. 2012

Postupy kontrolních orgánů

- Žaloba ke KS v Brně ze dne 27. 7. 2012
- Rozsudek čj. 30 Af 80/2012-65 ze dne 18. 9. 2014 – zrušil obě předchozí rozhodnutí ÚOHS
- Kasační stížnost ÚOHS k NSS ze dne 29. 9. 2014
- Prvostupňové rozhodnutí ÚOHS S0160/2011 ze dne 31. 8. 2015
- Rozklad ze dne 16. 9. 2015
- Rozsudek NSS čj. 10 As 216/2014-71 ze dne 16. 12. 2015 – kasační stížnost ÚOHS zamítnuta

Postupy kontrolních orgánů

- Rozsudek NSS čj. 10 As 216/2014-71:
 - Úřad, ani předseda nezaujali k otázce oddělitelnosti jednotlivých fází jasný názor. Předseda připustil, že všechny fáze jsou úzce provázány a že žalobkyně nebyla povinna rozdělit VZ na části; byl si vědom i právních a ekonomických nevýhod, které by případné rozdělení VZ nejspíš přineslo
 - Žalobkyně vysvětlila (a soud považuje toto vysvětlení za logické), proč je pro ni zkušenost uchazeče se dvěma nadlimitními VZ cennější než zkušenost jediná
 - Ani stěžovatel nepopřel, že investiční akce, k níž se VZ vztahovala, je svou nákladností, rozsahem a komplexností mimořádná
 - Stěžovatel uznal vysoce odborný charakter výkonových fází 5. – 8. a netvrdil, že by je zvládl i uchazeč bez dvou zkušeností s nadlimitními VZ; současně ale naznačoval, že pro ostatní fáze se žalobkyně měla spokojit s uchazečem méně zkušeným. To by ovšem znamenalo dělení zakázky, které ani podle stěžovatele nebylo na místě

Postupy kontrolních orgánů

- Rozsudek NSS čj. 10 As 216/2014-71:
 - KS zdůraznil, že rozdělení VZ na části je na místě tehdy, pokud plnění v rámci jednotlivých částí budou svým charakterem odlišná a navzájem nesouvisející
 - Argumenty ve prospěch této varianty stěžovatel nepřinesl; potrestal však žalobkyni v podstatě za to, že pro některé (pouze pro některé) výkonové fáze neuplatnila mírnější požadavky (které ovšem mohly oslovit jen uchazeče nezpůsobilé zhostit se 5. – 8. výkonové fáze, takže ve výsledku by celá investiční akce musela mít dva hlavní dodavatele a ti by se ve svých úkolech střídali)
 - Při stanovení kvalifikačních předpokladů musí mít zadavatel prostor pro legitimní ekonomickou úvahu; shledat skrytou diskriminaci je možné jen tam, kde jsou kvalifikační předpoklady vskutku excesivní a jasně vybočují z oprávněných potřeb dané zakázky. Nic takového ovšem prokázáno nebylo

Postupy kontrolních orgánů

- Domnělé nesplnění podmínek pro JŘBU na dodatečné stavební práce + podstatná změna smlouvy
- S0584/2015 ze dne 13. 11. 2015:
 - Zadavatel se dle ÚOHS dopustil správního deliktu
 - Uzavřením dodatku č. 3 k původní smlouvě o dílo v JŘBU, aniž by k tomu byly splněny podmínky stanovené v § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ, rozšířil předmět původní VZ zadávané v otevřeném řízení
 - Nepostupoval v souladu s § 82 odst. 7 písm. a) ZVZ
 - Umožnil tak podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících z původní smlouvy o dílo
 - Nepravomocná pokuta od ÚOHS 30 000 Kč
 - Příjemce podal dne 1. 12. 2015 rozklad

Postupy kontrolních orgánů

- S0584/2015 ze dne 13. 11. 2015:
 - Řízení u ÚOHS zahájeno na podnět ŘO
 - ŘO veškeré změny (3 dodatky) s příjemcem konzultoval, schválil a dal výslovný souhlas k jejich zadání formou JŘBU
 - Projekt kontrolován AO – všechny dodatky označeny za nezákonné
 - Příjemce podal proti návrhu zprávy o auditu odůvodněné stanovisko
 - ŘO na popud AO označil dodatečné stavební práce za potvrzenou nesrovnalost a „pozastavil“ dotaci ve výši 25 % hodnoty VZ zadaných formou JŘBU (celkem 5,1 mil. Kč)
 - ÚOHS označil za nezákonný pouze 1 ze 3 dodatků a udělil bagatelní pokutu 30 000 Kč
 - Podán rozklad – předseda potvrdil 1.stupňové rozhodnutí
 - Rozhodnutí ÚOHS napadena žalobou u KS v Brně

Postupy kontrolních orgánů

- Neoprávněné vyloučení, porušení zásady rovného přístupu
- Projekt HS MU, nákup komplexu vědeckých přístrojů:
 - Příjemce zadával nadlimitní VZ rozdělenou na části dle § 98 ZVZ
 - HK nesprávně posoudila základní KP jednoho z dodavatelů
 - Dodavatel neoprávněně vyloučen
 - Porušení § 59 odst. 1 ve spojení s § 60 odst. 1 ZVZ + porušení § 6 ZVZ
 - Dle příjemce toto porušení ZVZ nemělo a ani nemohlo mít podstatný vliv na výběr nejvhodnější nabídky
 - Zadavatel se popsaným jednáním nedopustil spáchání správního deliktu dle ZVZ
 - ÚOHS na základě vyjádření příjemce nezahájil správní řízení
 - AO na základě námitek příjemce snížil korekci z 25 % na 10 %

Postupy kontrolních orgánů

- Podstatná změna smlouvy
- S0680/2015 ze dne 3. 12. 2015:
 - Příjemce zadával dílčí veřejnou zakázku v DNS dle § 95 ZVZ
 - Dopustil se správního deliktu dle ZVZ
 - Nedodržel postup dle § 82 odst. 2 ZVZ tím, že uzavřel smlouvu na plnění VZ v rozporu s návrhem smlouvy obsaženým v nabídce vybraného uchazeče
 - Příjemce před uzavřením smlouvy zúžil předmět plnění o několik položek (snížení o cca 26 000 Kč z celkové ceny 463 000 Kč)
 - Dle názoru ÚOHS to mohlo mít podstatný vliv na výběr nabídky
 - Pokuta za správní delikt 6 000 Kč
 - Řízení zahájeno na podnět ŘO
 - ŘO rozhodl o nevyplacení dotace ve výši 5 % z hodnoty VZ, šlo o cca 1 600 Kč

Postupy kontrolních orgánů

- Nákup tomografů pro excelentní výzkum
- Použito JŘBU pro technickou jedinečnost plnění
- Jako podklad zpracovány 4 odborné posudky
- ŘO schválil použití JŘBU
- JŘBU proběhlo, uzavřena smlouva s dodavatelem
- Návrh na zákaz plnění smlouvy ze strany konkurence
- ÚOHS návrh dodavatele zamítl
- Dodavatel podal žalobu ke KS v Brně
- KS žalobu zamítl – postup zadavatele oprávněný

Postupy kontrolních orgánů

- § 14e RP ve znění do 19. 2. 2015
- (1) Poskytovatel nemusí vyplatit část dotace **domnívá-li se, že došlo k porušení pravidel pro zadávání VZ** spolufinancovaných z rozpočtu EU, a to do výše, která je stanovena v rozhodnutí jako nejvyšší možná výše odvodu za porušení rozpočtové kázně. Přitom přihlédne k závažnosti porušení a jeho vlivu na dodržení cíle dotace.
- (2) V případě, že poskytovatel provede opatření podle odstavce 1, informuje o něm písemně příjemce a příslušný FÚ, a to včetně jeho rozsahu a odůvodnění.
- (3) Provede-li poskytovatel opatření podle odstavců 1 a 2, může pokračovat v proplácení zbývajících částí dotace.
- (4) Na opatření podle odstavců 1 až 3 se nevztahují obecné předpisy o správním řízení a je **vyloučeno jeho soudní přezkoumání**.

Postupy kontrolních orgánů

- Nález Pl. ÚS 12/14 ze dne 16. 6. 2015
- Ustanovení § 14e odst. 4 RP ve znění účinném do 19. 2. 2015, ve slovech „a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání“, bylo v rozporu s čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR a čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod
- Pozastavení výplaty části dotace je rozhodnutím, které se hluboce dotýká právní sféry jejího příjemce. Takové opatření může mít pro něj závažný dopad, neboť může vést ke zmaření celého jeho naplánovaného a dotací podpořeného záměru
- Pro demokratický právní stát je charakteristický princip právní jistoty, spočívající mimo jiné v tom, že právní pravidla budou jasná a přesná a budou zajišťovat, že právní vztahy a jejich důsledky zůstanou pro adresáty pravidel předvídatelné

Postupy kontrolních orgánů

- Nález Pl. ÚS 12/14:
- Princip právní jistoty je třeba spojit se zákazem arbitrárnosti, aby možnost uvážení státních orgánů byla omezena procedurami, které zabrání zneužití volného uvážení
- Pozastavení dotace v případech, kdy následně příslušný FÚ či dokonce i samotný poskytovatel dospěje k závěru, že příjemce žádné povinnosti neporušil, se tedy již nemá stát předmětem soudního přezkumu, který by konstatoval nezákonnost
- Vyloučení soudní kontroly pozastavení dotace vede k tomu, že případný arbitrární, svévolný či dokonce šikanózní postup poskytovatele dotace nebude relevantně pojmenován ani nijak sankcionován. To však v demokratickém právním státě, který má povinnost chránit legitimní očekávání jednotlivců, jejich právní jistotu a základní práva před arbitrárností státních orgánů, není možné

Postupy kontrolních orgánů

- Nález Pl. ÚS 12/14:
- Postupem podle § 14e RP může dojít k zásahu do legitimního očekávání příjemce dotace
- Pokud příjemce dotace dodrží veškeré podmínky, které mu byly v rozhodnutí o udělení dotace, právních předpisech i případných dalších normativech pro čerpání dotace stanoveny, pak mu vzniká legitimní očekávání, že mu bude celá dotace poskytnuta
- V případě, že z důvodu pouhé nedůvodné domněnky na straně poskytovatele dojde k pozastavení výplaty části dotace, je takovýto postup zásahem do legitimního očekávání příjemce
- Orgány veřejné moci jsou nadále povinny ustanovení o vyloučení soudního přezkumu neaplikovat

Postupy kontrolních orgánů

- § 14e RP v aktuálním znění:
 - Poskytovatel nemusí vyplatit dotaci nebo její část, **domnívá-li se důvodně**, že její příjemce v přímé souvislosti s ní porušil povinnosti stanovené právním předpisem nebo nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta;

.....
 - (2) Poskytovatel o opatření podle odstavce 1 bez zbytečného odkladu vhodným způsobem informuje příjemce. **Příjemce může do 15 dnů ode dne, kdy tuto informaci obdržel, podat poskytovateli proti tomuto opatření námitky.** O námitkách rozhoduje ten, kdo stojí v čele poskytovatele.
- Je to dostatečná ochrana příjemce?

Postupy kontrolních orgánů

- (3) V rozhodnutí o námitkách se rozhodne o tom, zda opatření poskytovatele bylo plně oprávněné, částečně oprávněné nebo zda oprávněné nebylo. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze odvolat.
- (4) Bylo-li opatření poskytovatele v rozhodnutí o námitkách posouzeno jako plně oprávněné, poskytovatel dotaci nebo její část příjemci nevyplatí. Bylo-li posouzeno jako částečně oprávněné, poskytovatel vyplatí příjemci část dotace, kterou mu neoprávněně nevyplatil. Bylo-li posouzeno jako neoprávněné, poskytovatel příjemci vyplatí nevyplacenou dotaci nebo její část. Poskytovatel vyplatí příjemci dotaci nebo její část, kterou mu neoprávněně nevyplatil, do pěti pracovních dnů ode dne právní moci rozhodnutí o námitkách.
- (5) Poskytovatel informuje o opatření podle odstavce 1 a o rozhodnutí o námitkách vhodným způsobem bez zbytečného odkladu finanční úřad.

Postupy kontrolních orgánů

- Pokud příjemce nesouhlasí se způsobem vyřízení námitek, je oprávněn podat žalobu dle SŘS
- Možné dvě varianty
 - Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. SŘS
 - Žaloba proti nezákonnému zásahu dle § 82 a násl. SŘS
- Žalobu je nutno podat do 2 měsíců od doručení rozhodnutí/ode dne, kdy se příjemce dozvěděl o nezákonném zásahu
- Žalobu nelze podat před vyčerpáním řádných opravných prostředků/lze-li se ochrany domáhat jinými prostředky

Postupy kontrolních orgánů

- Negativní rozhodnutí poskytovatele podléhá soudnímu přezkumu správními soudy
- Rozsudek NSS čj. 9 Ads 83/2014 ze dne 30. 9. 2015:
 - Rozhodoval rozšířený senát NSS – dosud rozporná judikatura
 - Vydání negativního rozhodnutí o dotaci i rozhodnutí o pozastavení či jiném krácení dotace podléhá soudnímu přezkumu a musí mít kvalitu správního rozhodnutí – citelný zásah do právní sféry příjemce
 - Zohlednit konkrétní okolnosti případu a shodné či obdobné případy rozhodovat obdobně
 - Rozhodnutí musí být řádně odůvodněno

Postupy kontrolních orgánů

- Dotace přidělená na základě smlouvy
- Rozsudek NSS 9 Afs 38/2013:
 - Smlouva o poskytnutí dotace je veřejnoprávní smlouvou
 - Ochrany se lze domáhat ve sporu dle § 169 SŘ ve spojení s § 141 SŘ
 - Obě strany vyvolaného sporu dle SŘ mají rovné postavení a rozhodnutí příslušného orgánu může být přezkoumáno ve správním soudnictví

Postupy kontrolních orgánů

- Taktovací frekvence a počty jader procesorů - projekt OP VK:
 - Požadavek na výkon procesorů několika PC formou požadavků na min. taktovací frekvenci a min. počet jader
 - ŘO zaslal příjemci oznámení o pozastavení dotace – nezákonné a diskriminační nastavení technické specifikace
 - Příjemce podal podrobně odůvodněné námitky
 - ŘO podal podnět k ÚOHS
 - ÚOHS neshledal důvody pro zahájení správního řízení
 - Zahájena daňová kontrola u příjemce příslušným FÚ
 - Příjemce předložil dokumentaci k VZ včetně stanoviska ÚOHS
 - Dle FÚ nedošlo k porušení rozpočtové kázně
 - ŘO neakceptoval – trvá na nesrovnalosti
 - Příjemce podal žalobu k MS v Praze dne 10. 7. 2013

Postupy kontrolních orgánů

- Dodatečné stavební práce – projekt OPVK:
 - 7 změnových listů o celkové hodnotě cca 4 % původní VZ
 - Provedení dodatečných stavebních prací schváleno ŘO
 - Výslovná výzva k zadání formou JŘBU
 - Kontrola AO – všechny dodatky nezákonné
 - ŘO zaslal příjemci oznámení o pozastavení dotace – rozhodnutí odůvodnil odkazem na zprávu o auditu AO
 - Příjemce podal námitky
 - ŘO podal podnět k ÚOHS
 - ÚOHS shledal správní delikt pouze u 1 ze 7 změnových listů
 - Příjemce podal rozklad
 - ŘO trvá na nesrovnalosti v plné výši
 - Příjemce podal žalobu k MS v Praze dne 27. 7. 2015

Postupy kontrolních orgánů

- Dodávka multimediální učebny - projekt OPVK:
 - Příjemce opožděně uveřejnil oznámení o zadání VZ, smlouvu a písemnou zprávu – prodlení v řádech týdnů
 - ŘO shledal porušení ustanovení § 147a ZVZ
 - ŘO rozhodl o pozastavení dotace ve výši 100 % hodnoty VZ
 - Příjemce podal námitky v I. a II. stupni
 - Porušení zcela bez vlivu na účel a cíle dotace, nerespektování zásady proporcionality
 - ŘO podal podnět k ÚOHS
 - ÚOHS shledal správní delikt a udělil sankci 20 000 Kč
 - Příjemce podal rozklad
 - ŘO trvá na nesrovnalosti v plné výši
 - Příjemce podal žalobu k MS v Praze dne 12. 2. 2015

Postupy kontrolních orgánů

- Komunikovat s ŘO, AO, FÚ
- Vysvětlovat své postupy při zadávání VZ
- Domáhat se řádného odůvodnění rozhodnutí ŘO i nálezů AO či FÚ
- Využívat všech dostupných opravných prostředků a domáhat se nápravy případné zvláště správních orgánů

Děkuji za pozornost

Martin Hadaš

Email: hadas@rect.muni.cz

Mobil: 725 829 347